

FOTO: HERBERT NACHTIGAL

Jiřetín pod Jedlovou

INFORMACE, INTERNET

Informační centra:

Jiřetín pod Jedlovou – 412 379 336, Krásná Lípa – 412 383 413, Loreta Rumburk – 412 334 536, Regia Varnsdorf – 412 370 859

Internet:

www.tolstojn.cz
www.krasnalipa.cz
www.jiretin.cz
www.doubice.cz
www.sluknovsko.cz

→ kronikář Johann von Guben, vznik hradu je spojen s vytvářením vojenské obranné struktury na Žitavsku po smrti krále Přemysla Otakara II. po roce 1278. Prvním pravděpodobným držitelem hradu byl Jindřich z Lipé. Od roku 1337 získal dědičné držení hradu Vaněk z Vartenberka. Za panování tohoto rodu byl hrad nejen pevností, ale i správní centrum panství. Kolem roku 1400 přešlo tolštejnské zboží spolu s hradem do majetku Hynka Berky z Dubé, který tehdy patřil mezi nejbohatší pány v Čechách. Jeden z jeho potomků, Albrecht Berka, byl horlivý katolík a logicky tedy v pohusitské době odpůrce krále Jiřího z Poděbrad. Ten vydal v roce 1463 rozkaz hrad dobýt. Po různých rozbrojích nakonec koupila tolštejnské panství v roce 1471 saská knížata. Historie hradu končí za třicetileté války, kdy byl obsazen císařským vojskem

a švédský generál Wrangel ho v roce 1642 oblehl a vypálil.

Pokud se nyní vrátíte zpět do Jiřetína, ušli jste necelých patnáct kilometrů.

A opět o panství

Projekt Tolštejnského panství „prosperuje“, svědčí o tom i zájem německých podnikatelů a starostů. Rádi by v budoucích měsících přenesli některé aktivity do Saska. Tolštejnské panství ale nepropagují celebrity v televizi, tak jako jiná známá království nebo velkovévodství u nás. Za tím tolštejnským stojí odborníci na turistický ruch, místní živnostníci a patrioti. Na jakékoli radnici obce zapojené do Tolštejnského panství získáte zajímavé mapy, publikace o přírodě, památkách a trasách. Cenný je seznam 60 penzionů, hotelů a restaurací. Snadno se zorientujete a dozvíte se, kde získat ony mince. ●

JANA FRÖHLICHOVÁ

Šluknovský výběžek ponejvíc shora

Dnešní trasa nás provází Šluknovskou pahorkatinou, vyhýbá se soutěskám – četným a lákavým – a lze ji ujet i na běžkách. Start i cíl leží na železniční trati, i když z krásnolipského nádraží je to na náměstí k červené značce kilometr a ze šluknovského náměstí, kde červená končí, na nádraží 0,5 km. S občerstvením můžeme počítat ve Vlčí hoře, jejíž rozhledna je nejvýraznějším bodem trasy a pak v Brtníkách. Trasa nabízí dvě shodně značené odbočky: pod Vlčí horu k Veruňčině studánce (0,4 km) a nad Číhanou na vrch Hrazený (0,6 km).

Krásná Lípa byla původně samota a v městečko a pak v město se rozrostla až v posledních třech stoletích. A to ještě její vývoj zpomalovala série válečných útrap, která začala v 18. století. Dnes tu najdeme dřevěné i zděné barokní, klasicistní a novorenesanční stavby. Z náměstí procházíme průmyslovou částí do Krásného Buku, který byl podhradím hradu, jeho nepatrné stopy najdeme na krátké odbočce na zalesněném pahorku nad pravým břehem Křínice. Procházíme upravenou členitou rekreační krajinou ve Sněžné s rozptýlenými roubenkami. Zdaleka viditelný je poutní kostel P. Marie Sněžné. Sestoupíme k potoku a zvolna stoupáme na Vlčí horu. Nejprve stejnojmennou vsí ležící v širokém sedle mezi horou a Kamenným vrchem. Hned za vsí je odbočka vpravo k Veruňčině stu-

dance; kolem ní můžeme neznačenou cestou vystoupit roztroušenými skalisky čediče na vrchol Vlčí hory, který červená značka traverzuje.

Po žluté spojnici se vrátíme na červenou a klesáme lesem do Brtníků, kam sestoupíme z Křížového vrchu. Upoutají nás stoleté přízemní i patrové roubené stavby. Z Brtníků je cesta méně dramatická a velmi opuštěná. Mineme rozcestí u Zeleného kříže a zvolna stoupáme k samotě Číhaná. Zde se nabízí druhá shodně značená odbočka vlevo na vrchol Hrazený (608 m). Výhledy sice omezuje les, ale výrazný hřbet (nejvyšší bod Šluknovského výběžku) přiláká a překvapí mohutnými srázy z hradbovitě navrstveného čediče. Vrátime se zpět ke krátkým lyžařským vlečům na kraji lesa, sestoupíme k okraji Kunratic a sledujeme silnici kolem plotu arboreta. Z ní nás značka odvede vpravo a sestoupíme k potoku u Čítkova mlýna. Potok sledujeme vlhkou lesní krajinou až do Karlova Údolí s kdysi oblíbenou a ještě dnes impozantní výletní restaurací, která je v rekonstrukci. Odtud již otevřenou krajinou dojdeme do Šluknova, nejsevernějšího města České republiky. ●

JAN STRÁSKÝ

Autor je místopředsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Mapa: Šluknovsko a České Švýcarsko, 1:50 000, edice KČT č. 13

